

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta

Inledning

Arbets- och näringsministeriet ber om utlåtanden om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen. Som en del av 55%-paketet lade Europeiska kommissionen den 14 juli 2021 fram ett förslag till direktiv om ändring av EU:s utsläppshandelsdirektiv (COM (2021) 551 final). I och med uppdateringarna av direktivet strävar man efter att svara på de skärpta utsläppsminskningsmålen och utvidga utsläppshandelns effekter till nya branscher. I och med uppdateringen av direktivet inrättas en ny utsläppshandel för distribution av fossila bränslen. Enligt utsläppshandelsdirektivet omfattar utsläppshandeln vägtrafik, separat uppvärming av byggnader, byggande samt överlätelse av fossila bränslen från industri och energiproduktion som inte omfattas av den nuvarande allmänna utsläppshandelns till konsumtion.

I utkastet till regeringsproposition föreslås det att tillämpningsområdet utvidgas. Den föreslagna lagen ska i stor utsträckning tillämpas på sådan överlätelse av bränsle för förbrukning som inte omfattas av den allmänna utsläppshandeln. Den föreslagna lagen ska inte tillämpas på bränslen som distribueras separat för försvarsmaktens, spårtrafikens eller den kommersiella sjötrafikens bruk. Det föreslås att utsläppshandelsdirektivets tillämpningsområde utvidgas nationellt till att omfatta bränslen inom jord- och skogsbruket samt bränslen inom fritidsvattentrafik och luftfart som inte omfattas av den allmänna utsläppshandeln. Nationellt utvidgas tillämpningsområdet, eftersom det med nuvarande bränsledistribution inte är möjligt att genomföra tillämpningsområdet enligt utsläppshandelsdirektivet utan betydande och kostnadseffektiva ändringar i bränsledistributionen. Den föreslagna lagen ska dock inte tillämpas på bränslen som distribueras separat för försvarsmaktens, spårtrafikens eller den kommersiella sjötrafikens bruk.

Bakgrund

Utsläppshandeln för distribution av fossila bränslen är ett nytt separat system som inte är bundet till den nuvarande allmänna utsläppshandeln. Systemet liknar i huvudsak den allmänna utsläppshandeln, dvs. ett system som omfattar hela EU, där den aktör som regleringen gäller är skyldig att skaffa ett antal utsläppsrätter som motsvarar deras utsläpp.

Utsläppsrätterna auktioneras ut på EU-nivå och det införs ett gemensamt tak för utsläppen, som minskar årligen. De sektorer som omfattas av utsläppshandeln inom distributionen kommer att förbli en del av ansvarsfördelningssektorn och omfattas av de nationella målen, dvs. den nya utsläppshandeln är till sin karaktär en utsläppsminskningsåtgärd inom ansvarsfördelningssektorn som omfattar hela EU och inte en egen självständig utsläppsminskningssektor. Distributörernas utsläppshandel bidrar också till att de nationella klimatmålen enligt klimatlagen (423/2022) uppnås inom ansvarsfördelningssektorn.

Direktivet innehåller en möjlighet att nationellt utvidga tillämpningsområdet för utsläppshandeln. Direktivets tillämpningsområde har konstaterats vara omöjligt att genomföra inom ramen för det nuvarande bränsledistributionssystemet, och därför föreslås att tillämpningsområdet utvidgas så att det omfattar även de fossila bränslen som används inom jord- och skogsbruket, fiskerinäringen, fritidsvattentrafiken och inrikesflygtrafiken. Inom sektorn för kommersiell sjötrafik kommer fartyg som inte omfattas av den skattefria separata distributionen av bränsle i praktiken att omfattas av prissättningen inom utsläppshandeln.

Genomförandet av utsläppshandelsdirektivet har beretts sedan hösten 2022. Arbetet inleddes med en bedömning av direktivets innehåll, behovet av nationell reglering samt genomförandealternativen och deras konsekvenser. Bedömningspromemorian om genomförandet av systemet var på remiss den 23.11.2023–8.1.2024. Utsläppshandelsdirektivet ska i fråga om bränsledistributionen ha genomförts senast den 30 juni 2024.

Målsättningar

Syftet med regeringspropositionen är att stifta en lag om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen, genom vilken det ändrade utsläppshandelsdirektivet genomförs i fråga om det nya systemet för handel med utsläppsrätter för vägtransporter, separat uppvärmning av byggnader och andra sektorer. I och med propositionen främjas uppnåendet av utsläppsminskningsmålen inom ansvarsfördelningssektorn.

Svarsanvisningar för mottagare

För att kunna ge ett utlåtande ska uppgiftslämnaren registrera sig och logga in i tjänsten. Vi ber er lämna ert utlåtande genom att besvara den begäran om utlåtande som publicerats i tjänsten. Utlåtandet behöver inte sändas separat per e-post eller post.

Alla utlåtanden är offentliga och publiceras i tjänsten.

Även aktörer som inte nämns särskilt i sändlistan kan lämna in sitt utlåtande.

Närmare anvisningar om användningen av tjänsten finns på sidan [anvisningar - > anvisningar](#). Stöd för ibruktagandet av tjänsten kan begäras på adressen lausuntopalvelu.om@om.fi.

Om det inte är möjligt att lämna ett utlåtande i tjänsten, kan utlåtandet också sändas per e-post till adressen kirjaamo.tem@gov.fi. Vi ber er nämna ärendenummer VN/23899/2023 i utlåtandet.

Tidtabell

Utlåtanden begärs senast den 28 juni 2024 kl. 16.15.

Beredare

erityisasiantuntija Valtteri Härmälä
työ- ja elinkeinoministeriö
+358 295 047 414
valtteri.harmala@gov.fi

erityisasiantuntija Eleonoora Eilitä (tavoitettavissa 7.6. saakka)
työ- ja elinkeinoministeriö
+358 295 047 235
eleonoora.eilitta@gov.fi

Länkar:

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM074:00/2023> - Hankeikkuna

Bilagor:

[Regeringens proposition med förslag till lag om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen.docx](#)

[HE Jakelijoiden päästökauppa luonnos Lausunnoille.docx](#)

Sändlista:

Ahvenanmaan maakuntahallitus
Akava
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
Autoalan keskusliitto ry
Autoliitto ry
Autotuojat ja -teollisuus
Bioenergia ry
Elinkeinoelämän keskusliitto
Energiateollisuus ry

Energiavirasto
Etanoliautoilijat ry
Finavia
Gasum
HSL Helsingin seudun liikenne
Huoltovarmuuskeskus
Ilmailuliitto
Ilmastopaneeli
Kaasuautoilijat ry
Kaivosteollisuus ry
Kalatalouden keskusliitto
Kaupan keskusliitto KKL ry
Kemiateollisuus ry
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kirkkokuntien liitto
KL-Kuntahankinnat Oy
Koneyrittäjät
Kuntaliitto
Lentopelastusseura
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikennepalvelukauppias ry
Linja-autoliitto ry
Linja-autoliitto ry
Logistiikkayritysten liitto ry
Maa- ja metsätalousministeriö
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Meripelastusseura
Metsäteollisuus ry
Metsäteollisuus ry
MTK
MTK
NEOT
Neste
Neste
Oikeusministeriö
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Paikallisiikenneliitto
Paikallisvoima
Poliisihallitus
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Rakennusteollisuus RT ry
RAKLI ry
Sahateollisuus
SAK
Senaatti-kiinteistöt
Sisäministeriö
Sitra
SOK

Sosiaali- ja terveysministeriö
ST1
ST1
STTK
Suomalainen Energiaosuuskunta (SEO)
Suomen ammattikalastajaliitto
Suomen Bensiinikauppiaiten ja Liikennepalvelualojen Liitto SBL ry
Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry
Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry
Suomen Isäännöintiliitto ry
Suomen Kaasuyhdistys ry
Suomen kalankasvattajaliitto
Suomen kalankasvattajaliitto
Suomen Kiinteistöliitto ry
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL
Suomen Kuntaliitto
Suomen lentäjäliitto
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen lähienergialiitto ry
Suomen moottorilentäjien liitto
Suomen Omakotiliitto ry
Suomen purjehdus ja veneily ry
Suomen sisävesiammattikalastajien liitto
Suomen taksiliitto r.y.
Suomen ympäristökeskus SYKE
Suomen ympäristökeskus SYKE
Suomen Yrittäjät
Suomen yrittäjät ry
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
Sähköteknisen Kaupan Liitto ry
Teboil
Teboil
Teboil
Teknisen Kaupan Liitto ry
Teknologiateollisuus
Teknologiateollisuus ry
Traficom
Tukes/Finas-akreditointipalvelu
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Verohallinto
Veronmaksajain Keskusliitto ry
WWF Suomi
Väylävirasto
Ympäristöministeriö
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot koskien HE luonnosta

Klikkaa ja lisää tekstiä

Säännelty yhteisö

Sääntelyn kohde eli säännelty yhteisö olisi lähtökohtaisesti polttoaineesta valmisteeverovelvollinen taho. Esityksellä mahdolistettaisiin kuitenkin velvoitteiden siirto sopimuksella polttoaineen toimittaneelle taholle, jonka tulee olla säännelty yhteisö.

Klikkaa ja lisää tekstiä

Palaute ehdotetusta säännellyn yhteisön määritelmästä ja velvoitteiden siirrosta sopimuksella sekä sääntelyn kohdetta koskevista vaikutuksista

Soveltamisalan kansallisen laajennuksen piiriin kuuluvat sektorit

Päästökaappadirektiivin soveltamisalaan ehdotetaan laajennettavan kansallisesti maa- ja metsätalouden polttoaineisiin sekä vapaa-ajan vesiliikenteen ja yleisen päästökaupan ulkopuolisen lentoliikenteen polttoaineisiin. Ehdottua lakia ei sovellettaisi puolustusvoimien, raideliikenteen tai kaupallisen vesiliikenteen käyttöön erillisjäeltuihin polttoaineisiin. Direktiivi mahdollistaa hyvitysten myöntämisen kansallisen laajennuksen myötä päästökaupan piiriin tuleville sektoreille. Esityksellä ei säädettäisi mahdollisista hyvityksistä, vaan ne tulee valmistella omana hankkeenaan ennen päästökaupan hinnoittelun alkamista vuonna 2027.

Maa-, metsä- ja kalatalous

Miten ja kenelle mahdolliset hyvitykset tulisi toteuttaa erityisesti maa-, metsä- ja kalatalouden toimialoilla?

Liikennesektorin toimijat

Mitä vaiktuksia soveltamisalarajauksella on toimintaanne?

Miten mahdolliset hyvitykset niille yritysmuotoisille toimijoille, joiden käyttämä polttoaine tulee soveltamisalan piiriin, voisi toteuttaa?

Huttunen Riku
Työ- ja elinkeinoministeriö

Härmälä Valtteri
Työ- ja elinkeinoministeriö